

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ ԱԲԱՐԱՅՐԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՎԱԾ

ՏՕԲԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Հայ ժողովուրդի գոյութեան պահպանման, պատմականօրէն անվիճելի, այլ՝ նշանակալի իրադրութիւններուն մէջ, յատուկ տեղ կը գրաւէ Աւարայրի նակատամարտը, որ այսօր, աւելի քան 1500 տարիներէ ի վեր կը յիշուի որպէս սրբացուած ազգային տօն ու կը տօնակատարուի համայն հայութեան կողմէ մնայուն կերպով հաղորդուելու համար անկէ աւանդ մնացած պատգամներով:

Սասանեան եւ հայ իշխանութիւններ, իրարու դէմ պարսպեցին Տղմուտ գետի հակադիր գոյգ ասիւրուն քանակած պարսկական հսկայ բանակն ու անոր հետ բաղդատած, տրամագծօրէն սահմանափակ զէնքերով զինուած փոքրաքիւ, կանոնաւոր եւ աշխարհագորային հայկական ուժեր, որոնք Աւարայրի նակատամարտով պիտի վնդեւան հայու ապագայ ինքնութիւնը, անոր հայրենիքին փառաբանական կարգապահ կրքն ու մասնաւորաբար, անոր կրօնական հաւատամբը, որ հիմնովին խարսխուած էր Քրիստոնէական դաւանանքին վրայ:

451 թ.ի Մայիս ամսուան 26-ին, Մուշկան Նիսայավուրտի հրամանատարութեան տակ գտնուող Սասանեան բանակը կը հաշուէր աւելի քան 90 հազար կուռղներ, օժտուած մարտական փիղերով: Վարդան Մամիկոնեան Սպարապետի հրամանատարութեան տակ գտնուող հայկական կանոնաւոր եւ աշխարհագորային բանակը կը հաշուէր մօտ 66 հազար զինեալ զինուած տարրական զէնքերով:

Պարսիկ բանակի ունեցած բուսական, զինական եւ մարտական փիղերու քերած անհամար առաւելութիւնը ի դէմս հայկական զօրաբանակին ունեցած զինային տկար կարելիութիւններուն՝ կանխորոշուած կը պահէր Աւարայրի նակատամարտի յաղթական ելքը, ի նպաստ Սասանեան Պարսկաստանին, որ արդէն իր մարզպետական հակակշիռն տակ կը պահէր Հայաստան աշխարհատարածքը, որ ըմբոստութեան դրօշ պարզած էր, դիմադրելու համար իրեն պարտադրուած դաւանափոխութեան դէմ:

Յագկերտի Բ, ամէն գնով ծրագրած էր կոտրել իրեն դէմ տակաւ ծաւալ ստացող հայ ժողովուրդի ազգային-ազատագրական շարժումը, ապստամբական խիզախութիւնը: Հայաստան կը մերժէր դաւանափոխ ըլլալ: Ան կը մերժէր իրեն պարտադրուած կրակապաշտութիւնը: Ան ամբօրէն կառչած կը մնար իր քրիստոնէական հաւատ-

Սոչիի մէջ Հայաստանի եւ Ռուսաստանի վարչապետները քննարկած են Մաքսային Սիուրեան Հարցը

Տիգրան Սարգսեան - Տիմոթրի Մետվետսու հանդիպումը Սոչիի մէջ

Ողիմպիական խաղերու փակման հանդիսութեան ներկայ ըլլալով, Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսեան հանդիպած է Ռուսաստանի կառավարութեան ղեկավար Տիմոթրի Մետվետսուի հետ: Սարգսեան կառավարութեան եւ հայ ժողովուրդի անունով նախ շնորհակարտ է ուղարկած իր քննադատական գործընկերները՝ Սոչիի ձմեռնային ողիմպիական խաղերը բարձր մակարդակով կազմակերպուելու եւ ուսումնարաններու արձանագրած յաջողութիւններուն կապակցութեամբ: «Օլիմպիական խաղերը մեծ տօն

էին եւ բոլորս հիանում էինք այդ փայլուն սպորտային միջոցառմամբ, տիրում էր հիանալի մթնոլորտ», - ըսած է Հայաստանի վարչապետը: Այնուհետեւ, երկու երկիրներու վարչապետները քննարկած են հայ - ռուսական ռազմավարական յարաբերութիւններուն առնչուող օրակարգային շարք մը հարցեր, որոնք կը վերաբերին առեւտրատնտեսական եւ ներդրումային ոլորտներու մէջ երկկողմ համա-

Դադրած է Հիւսիս-Հարաւ Յիւսիս-Հարաւ Մայրուղիի Շինարարութիւնը

«Հիւսիս-Հարաւ» մայրուղիի շինարարութիւնը մի քանի ամիսէ ի վեր դադրած է: «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ զրոյցի ընթացքին այդ մասին տեղեկացուցած է Ասիական Զարգացման Դրամատան գործունէութեան նկատմամբ վերահսկողութիւն իրականացնող Հասարակական Կազմակերպութիւններու Միջազգային Ֆորումի հայաստանեան ներկայացուցիչ Սիլվա Աղամեան:

Ճանապարհի կառուցումը դադարեցուած է անցեալ տարուայ Նոյեմբերէն: 556 քիլոմէթր երկարութիւն ունեցող ժամանակակից, արագընթաց ճանապարհը պէտք է կապէ Մեղրին հայ-վրացական սահմանին գտնուող «Բաւրա» անցակէտին:

Ըստ Հայաստանի կառավարութեան, ճանապարհի կառուցումը պիտի արժէ 962 միլիոն ամերիկեան տոլար, որու 500 միլիոնը, որպէս վարկ պիտի տրամադրուի Ասիական Զարգացման Դրամատան կողմէ:

«Մենք մոնիթորինգ ենք արել Երեւան - Աշտարակ եւ Երեւան - Արարատ կէտերը: Յաւուս եմ,

ՍԴՀԿ Կը Պահանջէ Օլիգարխները Զրկել Հայաստանի Տնտեսութիւնը Կառավարելու Սենաշնորհներէն

Երկրէն ներս տիրող ներկայ իրավիճակի կապակցութեամբ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Հայաստանի վարչութիւնը հանդէս եկաւ հետեւեալ յայտարարութեամբ:

«2009 թ-ին Միաւորուած Ազգերի Կազմակերպութեան որոշմամբ Փետրուարի 20-ը հռչակուեց Սոցիալական արդարութեան համաշխարհային օր: Ցանկացած պետութիւն, որ կառուցուած է սոցիալական արդարութեան կարեւորագոյն սկզբունքի վրայ, որտեղ հասարակութիւնը բաժանուած է մի քանի տասնեակ օլիգարխներու եւ մնացած քաղաքացիների միջեւ, վաղ թէ ուշ վերակազմակերպման հրամայականի առջեւ է կանգնելու: Մեր երկիրը, ցաւօք, չնայած Սահմանադրութեամբ հռչակուած դրոյթին, հեռու է սոցիալական լինելուց:

«Վերջին 23 տարիներին մէկը միւսին յաջորդող իշխանութիւնները զբաղուել են Հայաստանը հարստահարելով, գողացել քաղաքացիների՝ բարեկեցիկ եւ արժանապատիւ ապրելու բնական իրաւունքը: Հայաստանում գործող վայրի ազատական համակարգը, որ սնում է միայն եւ միայն օլիգարխ-

ներին, չի կարող երկար կեանք ունենալ: Օրէջօր աւելի է ուժգնանում սոցիալական լարուածութիւնը, արտագաղթը, շատերը չեն կարողանում լուծել իրենց հանապազօրեայ հացի խնդիրը: Չնայած դրան, համակարգը շարունակում է աւելացնել նոր հարկատեսակներ, միջին խաւը որպէս այդպիսին գրեթէ վերացուած է, իսկ ՀՀ քաղաքացիների ճնշող մեծամասնութեան կենսամակարդակը գնալով աւելի է վատանում:

«Այս իրավիճակում ՍԴՀԿ-ն յայտարարում է, որ երկրին օր առաջ անհրաժեշտ են համակարգային փոփոխութիւններ, օլիգարխներին պէտք է զրկել երկրի տնտեսութիւնը կառավարելու մենաշնորհներից: Անհրաժեշտ է իրաւագործի քաղաքացիների համախմբուածութիւն՝ ընդդէմ ապօրինութիւնների, որոնք համատարած են մեր երկրում՝ սկսած հեռուր 90-ականներից:

«Սա է օրուայ հրամայականը, որը վաղ թէ ուշ ի կատար է ածուելու: Երկրի հարստութիւնը օլիգարխներին չէ, այլ Հայաստանի Հանրապետութեան շարքային քաղաքացունը»:

Թուրքիոյ Մարդու Իրաւունքներու Սիուրիւնը Կը Պահանջէ Բողոքարկել Փերինչեքի Հարցը

Թուրքիոյ Մարդու Իրաւունքներու Միութիւնը դիմած է Զուլիցերիոյ արդարադատութեան նախարարին՝ պահանջելով բողոքարկել Մարդու Իրաւունքներու Եւրոպական Դատարանի կողմէ թուրք կուսակցական Դատարանի կողմէ 2013-ի Դեկտեմբեր 17-ին կայացուած վճռը բողոքարկելու իրաւունքը: Այդ որոշումով բաւարարուած էր Հայոց ցեղասպանութեան ժխտման համար դատապարտուած Դոդոն Փերինչեքի հայցը՝ ընդդէմ Զուլիցերիոյ:

Միութեան յայտարարութեան մէջ ուշադրութիւն դարձուած է այն հանգամանքին, որ Թուրքիոյ

ԼՈՒՐԵՐ

«Հայաստանի Իշխանութիւնը Պետք է Դասեր Քաղի Ուկրաինայի Իրադարձութիւններից».-

Հայաստանի Իշխանութիւնը պէտք է դասեր քաղի Ուկրաինայի Իրադարձութիւններից եւ հասկանայ, թէ ինչքան վտանգաւոր է անտեսել հասարակութեան պահանջները: Խօսելով Ուկրաինայում տեղի ունեցած իրադարձութիւնների, ինչպէս նաեւ Հայաստանի եւ Ռուսաստանի վրայ դրանց ազդեցութիւնների մասին, այսպիսի տեսակէտ յայտնեց «Տարածաշրջանային հետազոտութիւնների կենտրոնի» տնօրէն Ռիչարդ Կիրակոսեանը՝ նշելով, թէ Ուկրաինան շատ է տարբերում Հայաստանից, թէպէտ շատ նմանութիւններ էլ կան:

«Տարածաշրջանային հետազոտութիւնների կենտրոնի» տնօրէն Ռ. Կիրակոսեան

«Յատկապէս տնտեսական անհամատեղելիութեան եւ հասարակական անվստահութեան հարցում շատ նմանութիւններ կան, թէեւ Հայաստանի քաղաքացիական հասարակութիւնը շատ աւելի քիչ է կազմակերպուած, քան Ուկրաինային»,- ասաց վերլուծաբանը՝ աւելացնելով, որ Հայաստանեան օլիգարխիան եւ ընդդիմութիւնը եւս պէտք է դասեր քաղեն Ուկրաինայի դէպքերից:

Ըստ նրա, օլիգարխիան պէտք է աչքի առաջ ունենայ յատկապէս այն, թէ ինչ եղաւ, երբ Եանուկովիչը դիմեց փախուստի, իսկ ընդդիմութեան քաղած դասը նախնաւորապէս պէտք է վերաբերի շարժիչ ուժին:

«Առաջնորդութիւն, կազմակերպուածութիւն, ռազմավարական տեսլական. Հայաստանի հին ընդդիմութիւնը ձախողեց այս երեք կատեգորիաներում»,- նշեց Ռիչարդ Կիրակոսեանը՝ աւելացնելով, թէ նորամուծութիւնները եւս կարեւոր են, բայց Հայաստանի ընդդիմութեան համար պէտք է դաս լինի նաեւ այն, որ աշխարհագրա-

կան ակտիւութիւնը եւս շատ կարեւոր է ու պէտք է շրջաններում եւս գործողութիւններ կատարել:

Պատասխանելով Tert.am-ի հարցին, թէ այժմ, «Մարտի 1-ի» դէպքերից տարիներ անց, արդեօք Հայաստանեան ընդդիմութիւնը դասեր քաղել է, Ռիչարդ Կիրակոսեանն ասաց. «Ցաւօք, եւ՛ Հայաստանի իշխանութիւնները, եւ՛ ընդդիմութիւնը պատմութիւնից դասեր չեն քաղում: Չեմ կարծում, թէ առաջիկայում նրանք իրենց սխալները կը շտկեն»:

Անդրադառնալով բուն Ուկրաինայի իրադարձութիւններին, վերլուծաբանը կարմիր նարնջի արիւնալի յեղափոխութիւն անուանեց այն, դժուարանալով ասել, թէ ապագայում ինչ կը լինի այնտեղ, բայց համոզուած է յայտնեց, թէ Ուկրաինան տարածքային փլուզում չի ունենայ, նշելով, որ Ռուսաստանի համար է նաեւ կարեւոր, որ Ղրիմը մնայ Ուկրաինայի կազմում:

Հայաստանի Նախագահը Ազգային Անվտանգութեան Խորհրդի Նիստ Եր Զրաւիրել

Հայաստանի նախագահ, ՀՀ Ազգային Անվտանգութեան Խորհրդի նախագահ Սերժ Սարգսեանն ֆետրուար 25-ին հրաւիրել է Խորհրդի նիստ:

Նիստում քննարկուել է հաւանութեան է արժանացել «Հայաստանի Հանրապետութիւնում պրոբացիայի ծառայութեան ներդրման հայեցակարգի» նախագիծը, որը գեկուցել է ՀՀ արդարադատութեան նախարար Հրայր Թովմասեանը, փոխանցում է նախագահի աշխատակազմի տեղեկատուութեան միջոցների հետ կապերի վարչութիւնը:

ՀՀ պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեանը խորհրդի անդամներին գեկուցել է Հաւաքա-

կան անվտանգութեան պայմանագրի կազմակերպութեան ռազմական բաղադրիչի գարգացման, միացեալ ուժերի խմբաւորման կարգավիճակի եւ կիրառման հայեցակարգային ու նորմատիւ-իրական ակտերի ընդունման խնդիրների մասին:

Ազգային անվտանգութեան խորհրդի անդամները քննարկել եւ հաւանութեան են արժանացրել նաեւ «Եւրոպական հարեւանութեան քաղաքականութեան Հայաստանի Հանրապետութիւն-Եւրոպական միութիւն գործողութիւնների ծրագրի կատարումն ապահովող 2014-20 15թթ. միջոցառումների ցանկի» նախագիծը: Այն գեկուցել է Ազգային Անվտանգութեան

Հիւսիս-Յարաւ Մայրուղիի Շինարարութիւնը

Շարունակուած էջ 1-էն

մենք մտածում էինք, որ մոնիտորինգի կարիք չէ լինի, որովհետեւ այդ կէտերը արագ կը կառուցուեն, որովհետեւ այնտեղ նոյնիսկ ճանապարհը չէր կառուցուում, պէտք է վերակառուցուէր՝ ուղղակի լայնանար: Բայց հիմա արդէն 2014 թվականին է, եւ երբ գնում ենք շինարարութեան կէտերը, մենք տեսնում ենք, որ այնտեղ 15-20 կմ, աւելին գործ արուած չէ: Կարող ենք ասել, որ

ծրագրի իրականացումը ձախողուել է: Նախ երեք տարի ուշացումով սկսեցին շինարարական աշխատանքները, որի պատճառով որպէս տուգանք Հայաստանը վճարեց մօտ 300 հազար դոլար: Եւ այժմ էլ տեսնում ենք, որ ամիսներով շինաշխատանքներ չեն ընթանում», - փոխանցեց է Ադամեան՝ աւելցնելով, - «Խարտառակ իրավիճակ է: Ես չեմ կարողանում ուղղակի հասկանալ, երբ պէտք է այս խայտառակութիւնն ուղղակի աւարտուի»:

Թուրքիայում Առաջին Անգամ Քաղաքապետարանի Վրայ Հայերէն Ցուցանակ Եւ Փակցրել

Սուրի քաղաքապետարանի շէնքի վրայ փակցուած՝ նաեւ հայերէն լեզուով ցուցանակը

Դիարբեքի Սուրի քաղաքապետարանի շէնքի վրայ փակցուել է 4 լեզուով ցուցանակ:

Սուրի ներկայիս քաղաքապետ Աբդուլլահ Դեմիրբաշի նախաձեռնութեամբ քաղաքապետարանի մուտքի մօտ փակցուած ցուցանակի վրայ թուրքերէնով, քրդերէնով, հայերէնով եւ ասորերէնով գրուած է «Սուրի քաղաքապետարան»:

Աւելի վաղ NEWS.am-ի թղթակիցը Սուրի քաղաքապետարան այցի ժամանակ նկատել էր, որ քաղաքապետարանի ցուցանակները թուրքերէնով եւ քրդերէնով էին եւ հարցրել էր քաղաքապետին, թէ ինչու հայերէնով գրութիւն չկայ, երբ Սուրի շրջան մտնող ճանապարհներին կան հայերէնով «Բարով եկաք» գրութիւնները, ինչին ի պատասխան Սուրի քաղաքապետ Աբդուլլահ Դեմիրբաշը

խոստացել էր շտկել սխալը եւ աւելացնել նաեւ հայերէնը:

Նշենք, որ Սուրի քաղաքապետ Աբդուլլահ Դեմիրբաշը թուրքերէնով եւ հայերէնով հրատարակել է հայկական մի շարք հեքիւաթներ, այդ թւում Թուրքիայի «Մի կաթիլ Սեղը»:

Դեմիրբաշի նախաձեռնութեամբ նաեւ Դիարբեքի ներկայացնող տուրիստական ուղեցոյցը սպազորուել է նաեւ հայերէնով: Սուրի շրջան մտնող ճանապարհների մօտ դրուած ցուցանակների վրայ կայ նաեւ հայերէնով գրուած «Բարի եկաք» գրութիւնը:

Աբդուլլահ Դեմիրբաշի նախաձեռնութեամբ 2013-ի Սեպտեմբերին Դիարբեքիում տեղադրուել է թուրքիայում կոտորուած հայերի, քրդերի, ասորիների, հրեաների եւ եզդիների յիշատակին նուիրուած յուշարձան:

Բաքում Մեծ Աղմուկ Ե Հանել Սայաթ Նովայի Երգի Թուրքացուած Տարբերակի Կատարումը

Ադրբեջանցի յայտնի երգչուհի Ազերինի կողմից Սայաթ Նովայի «Քամանչա» ստեղծագործութեան գողացած եւ թուրքականացրած «Ալեկոծուեց Սե Մովը» երգի կատարումը Ադրբեջանում մեծ աղմուկ է բարձրացրել:

Թուրքական «Ճիհան» լրատուական գործակալութեան փոխանցմամբ՝ ադրբեջանցի երգչուհի Ազերինը թուրքերի կողմից սիրուած «Ալեկոծուեց Սե Մովը» երգի տեսահոլովակն է պատրաստել իր կատարմամբ: Սակայն այս փաստը մեծ աղմուկ է բարձրացրել Ադրբեջանում, քանի որ թուրք յայտնի երաժիշտ Ուղուր Լըլըաքը Բաքում խոստովանել է, որ երգի իրական հեղինակը հայ է: Ադրբեջանցի երգիչ Ազերինն այս փաստի

առթիւ պնդել է, թէ ինքը կատարել է թուրքական աշխարհի կողմից սիրուած երգը, որը գրուել է Նուրի եւ Էնվեր փաշաների համար, իսկ հեղինակներն են Ահմեդ Ջեւաթը եւ Ուզեյր Հաջըբեյով: Ազերինն ասել է, թէ չի ցանկանում, որ այս երգն էլ արժանանայ «Սարի Աղջիկ» երգի ճակատագրին (Ադրբեջանցիները պնդում են, թէ «Սարի Աղջիկը ադրբեջանական երգ է-իմբ»):

Նշենք, որ Սայաթ Նովայի յայտնի «Քամանչա» ստեղծագործութեան երաժշտութեան վրայ ադրբեջանցի գրող Ահմեդ Ջեւաթ Ախունգադէն գրել է «Ալեկոծուեց Սե Մովը» երգի բառերը: Այս երգն աւելի ուշ դարձել է թուրք ազգայնականների սիրելի երգը:

Յաջորդ սկանդալը «Հիւսիս-Յարաւ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրի իրականացման կազմակերպութիւն» ՊՈԱԿ-ի տնօրէնի Արա Յովսէփեանի պաշտօնանկութիւնն էր: Մամուլը գրեց որ չարաշահումներ եղած են, իսկ վերահսկիչ Պալատի ստուգման արդիւնքով թերացումներ ի յայտ եկան:

«Շինարարական աշխատանքները դադարեցուած են ժամանակաւորապէս եւ կը վերսկսուեն Մարտից», - «Ազատութեան» հետ գրուցի ընթացքին ըսած է ՊՈԱԿ-ի գլխաւոր գործադիր տնօրէն Արթուր Սարգսեան: Սարգսեանը ըսած, որ մայրուղու կառուցումը նախատեսուած է աւարտել 2019-ին:

www.massispost.com daily news updates

ԳԵՐՇ. ԱՐՄԱՇ ԵՊՍ. ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆԻ ՀԱՆԱԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ԳԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ՄԷՋ

Գոնկրէսական ձիւտի Չուի հետ

Ինչպէս նախորդ թիւով հաղորդած էինք Դամասկոսի Հայոց առաջնորդ Գերշ. Տ. Արմաշ Եպս. Նալպանտեան Սուրբիոյ կրօնական փոքրամասնութիւնները ներկայացնող պատուիրակութեան մը հետ, շուրջ ամիս մը առաջ այցելած է Ուաշինկթըն եւ հանդիպած տեղւոյն պաշտօնական մարմիններու

Սրբազան պատարագեց տեղւոյս տարբեր եկեղեցիներուն մէջ, հաւատացեալներուն հաղորդակից դարձնելով սուրիահայ գաղութի իրավիճակին: Գերշ. Արմաշ Եպս. Նալպանտեանի տուած կարգ մը այցելութիւնները կազմակերպուած էին Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի (ՀԱԽ) կողմէ:

Լոս Անճելոսի քաղաքապետական Խորհուրդի անդամ Փոլ Գրիգորեանի հետ

Եւ անձնաւորութիւններու հետ: Այնուհետեւ Արմաշ Սրբազան Լոս Անճելոս ժամանելով, մօտէն շփումներ ունեցաւ հայ գաղութի տարբեր հաստատութիւններու եւ ամերիկեան շրջանակներու հետ, որոնք մօտէն ծանօթացան Սուրբիոյ քաղաքացիական կոիւններու հետեւանքով քրիստոնեայ համայնքներուն եւ յատկապէս հայութեան կրած ծանր կորուստներուն եւ անապահով վիճակին: Ան ամէնուրեք շեշտը կը դնէր խաղաղասէր բնակչութեան նիւթաբարոյական աջակցութեան եւ երկրէն ներս կայունութեան վերահաստատման անհրաժեշտութեան վրայ:

Անցնող երեք կիրակիներու ընթացքին Արեւմտեան Թեմի առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեանի կարգադրութեամբ Արմաշ

Երեքշաբթի Փետրուարի 18ին Արմաշ Սրբազան այցելութիւն մը տուաւ գոնկրէսական ձիւտի Չուի, ընկերակցութեամբ Կէրի Սինանեանի եւ Միհրան Խաչատուրեանի: Ժիւտի Չուն մօտէն իրազեկ դարձաւ քաղաքացիական կոիւններու հոլովոյթին եւ գնահատեց Սրբազանին ճիշդը, տառապեալ քրիստոնեաներուն օգնութեան փութալու տեսակէտէն:

Նոյն օրը Արմաշ Սրբազան ՀԱԽ անդամներուն հետ այցելեց Գալիֆորնիա Նահանգի Խորհրդարանի անդամ Ատրին Նազարեանին, որ իր հերթին խոստացաւ իր կարելին ընել ի նպաստ սուրիահայութեան:

Հինգշաբթի Փետրուարի 20ին, վերոյիշեալ պատուիրակութիւնն այցելեց Լոս Անճելոս քաղաքի քա-

ղաքապետական Խորհուրդի անդամ Փոլ Գրիգորեանին: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց ՀԱԽին կազմակերպած սոյն հանդիպման համար, քանի որ շատ կարեւոր էր ուղղակի սրբազան հօրմէն իմանալ սուրիական ճգնաժամի իրական պատկերի մասին:

Միեւնոյն օրը Արմաշ Սրբազան տեսակցեցաւ Գալիֆորնիոյ կաթողիկէ համայնքի միջ-յարանուանական յարաբերութեանց բաժնի տնօրէն Հայր Ալեքսի հետ, որ իր հերթին խոստացաւ մարդասիրական օժանդակութիւն կատարել Սուրիոյ բնակչութեան:

Ուրբաթ Փետրուարի 21ին, Արմաշ Սրբազան Լոս Անճելոսի քաղաքապետարանին մէջ հանդիպեցաւ Միջ Օֆարէյի հետ եւ ելոյթ ունեցաւ քաղ-Խորհուրդի նիստին: Սրբազանը շեշտեց, որ միջազգային հանրութիւնը պէտք է իմանայ թէ Սուրիան միայն իսլամական երկիր մը չէ եւ թէ բոլոր իսլամներն ալ անբարեկեցիկ են եւ ժողովուրդին բացարձակ մեծամասնութիւնը խաղաղութեան կողմնակից է:

Արմաշ Սրբազան եւ ՀԱԽ պատուիրակութիւնը միանաբար այցելութիւն մը տուին նաեւ Գալիֆորնիոյ Խորհրդարանի անդամ

Մայք Կաթոյին: Այս վերջինը խոստացաւ յատուկ կոչ մը ուղղել իր ընտանիքի անդամներուն մարդասիրական օգնութիւն կատարելու Սուրիահայութեան:

Նոյն օրը երեկոյեան Առաջնորդարանի Գալիֆորնիա սրահին մէջ Հ.Բ.Լ.Մ.ի Ասպետներու ընկերակցութիւնը ճաշկերոյթով մը պատուեց Դամասկոսի Առաջնորդ Գերշ. Արմաշ Եպս. Նալպանտեանին: Այստեղ Սրբազանը իր ելոյթին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց ցարդ տեղի ունեցած սուրիահայութեան մարդասիրական օգնութեան համար եւ յարեց. «...Ձեր կատարածը գոտ մարդասիրական պէտք չէ համարել, այլ հայրենասիրական, հայապահպանման եւ սուրիահայութեան ֆիզիքական պահպանման պարտականութիւն»:

Հ.Բ.Լ.Մ.ի ասպետները Արմաշ Սրբազանին նուիրեցին գրադարանի զիբքերու նեցուկ գոյգ յենարաններ: Ինք շնորհակալութիւն յայտնեց եւ ըսաւ թէ այս իրար նմանող գոյգ յուշանուէրներէն մին պիտի յանձնէ Հայէպի առաջնորդ Գերշ. Տէր Շահան Արք. Սարգիսեանին:

Արմաշ Սրբազան Փետրուարի 25ին Պէյրութի վրայով մեկնեցաւ Դամասկոս:

Հայաստանի եւ Ռուսաստանի վարչապետները

Շարունակուած էջ 1-էն

գործակցութեան:

Տիգրան Սարգսեան նշած է, որ ռուսական ընկերութիւնները կարեւոր դեր կը խաղան Հայաստանի տնտեսութեան մէջ: «Հայաստանում գործում են հազարից աւելի ռուսական կապիտալով ընկերութիւններ: Ներդրումների ծաւալով Ռուսաստանը մեր երկրում զբաղեցնում է առաջին տեղը: Յոյս ունենք, որ առաջիկայում եւս այդ ներդրումները կը շարունակուեն մեր երկրի տարբեր ոլորտներում», - ըսած է նա:

Հայաստանի եւ Ռուսաստանի վարչապետները գոհունակութիւն յայտնած են որ, տնտեսական յարաբերութիւնները աւելի կը զարգանան եւ կը շարունակեն նոր թափ ստանալ Հայաստանի՝ Մաքսային

Միութեան եւ Միանական Տնտեսական Տարածքին միանալէն յետոյ:

Ըստ պաշտօնական հաղորդագրութեան, Սարգսեան եւ Մետվետեւ բարձր գնահատած են նաեւ Հայաստանի կողմէ Մաքսային Միութեան անդամակցութեան ճանապարհային քարտէսով նախատեսուած միջոցառումներու իրականացման գործընթացը: Ռուսաստանի վարչապետը ըսած է, որ եւրասիական գործընթացներուն Հայաստանի մասնակցութիւնը նոր թափ կը հաղորդէ երկու երկիրներու միջեւ տնտեսական ոլորտէն ներս գործակցութեան զարգացմանն ու ամրապնդման:

Հայաստանի վարչապետը կարծատեւ գրոյց ունեցած է նաեւ Ռուսաստանի նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ:

Թուրքիոյ Սարդու Իրաւունքներու Միութիւնը

Շարունակուած էջ 1-էն

մէջ ցեղասպանութեան փաստի ժխտումը հող կը նախապատրաստէ հակաժողովրդավարական ուժերուն, մարդկային իրաւունքները խախտելու համար: «Ցեղասպանութիւնը ժխտելը՝ ցեղասպանութեան շարունակութիւնը կը նշանակէ: Ցեղասպանութեան ժխտումը՝ մարդու իրաւունքներու խախտում է», - ըսուած է թրքական կազմակերպութեան յայ-

տարարութեան մէջ:

Յիշեցնենք, որ Հայկական ցեղասպանութիւնը ժխտելուն համար գոլիցերիական դատարանը դատապարտած էր թրքական Աշխատաւորական կուսակցութեան առաջնորդ Դողու Փերինչեքին: Սահայն Եւրոպական Դատարանը եկաւ վերատեսուելու եւ նիւթարկելու այդ որոշումը՝ ցեղասպանութեան ժխտումը նկատելով խօսքի ազատութեան իրաւունքի սահմաններուն մէջ:

Ուղեւորութիւն Դեպի Պատմական Հայաստան

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան հիմնադրութեան 60-ամեակի տօնակատարութեան շարքին, ծրագրուած է ուղեւորութիւն դեպի պատմական Հայաստան, Յուլիս 17էն մինչեւ Յուլիս 31, 2014:

Արձանագրութեանց եւ յաւելեալ մանրամասնութեանց համար կապ հաստատել՝ հեռաձայնով 818/590-9293 եւ կամ իմակո՛վnorserount54@gmail.com

105-ԱՄԵԱՅ ԿԵՐԱՊՐՈՂ ՅԵՐԻՔՆԱԶ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ ՅԱՅՈՑ ՑԵՂԱՄԱՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵՐՁԻՆ ՄՈՐՖԻԿԱՆՆԵՐԷՆ

«Արմէնիերէս» լրատու գործակալութիւնը, Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի նախօրեակին «Ականատեսը» ծրագիրով կը ներկայացնէ ցեղասպանութենէն վերապրած մարդոց կեանքի պատմութիւնները: 2014-ի առաջին հերոսը Մուշի մէջ ծնած 105-ամեայ Հերիքնազ Մուրատեանն է: Լրագրող Տաթևիկ Գրիգորեան կը գրէ, որ հակա պղինձէ կաթսայով եփուած հարիսան ու սեղանի շուրջ հաւաքուած մեծ գերդաստանը 1909-ին ծնած Հերիքնազ Մուրատեանին ամէնէն աւելին կը յիշեցնեն իր ծննդավայր Մուշը:

Անոր ընտանիքը բազմանդամ ընտանիքներէն մէկն է Արարատի մարզի Արգաւանդ գիւղի, ուր մէկ յարկի տակ կ'ապրին հինգ սերունդներ: Շուրջ 90 հոգիէ բաղկացած ընտանիքի (Հերիքնազի երեխաներու, թոռներու, ծոռներու, հարսերու ընդհանուր թիւը) իւրաքանչիւր անդամ յատուկ յարգանք կը տածէ ամէնէն տարեց անդամին հանդէպ, որ առողջական խնդիրներու պատճառով վերջին ամիսներուն անկողինի մէջ է, ինչ որ սակայն արգելք չի հանդիսանար, որ ան հետաքրքրուի ոչ միայն տան անցուդարձով, այլ նաեւ քաղաքականութեամբ եւ մինչեւ իսկ կազմակերպութեան կազմում: «Մուշի հետ կապուած շատ լաւ կը յիշեմ դրուագ մը, երբ գաղթի ճանապարհին Արաքս գետը անցնելու ընթացքին հօրեղբոր որդին գինք ուսը առած է, որպէսզի վար չիցնայ: Անոնք իրենց ամբողջ սեփականութիւնը՝ անասունները, ամէն ինչ, գետը անցնելու ատեն տեղաւորած են սայլերու վրայ», Հերիքնազի պատմութիւնը կը ներկայացնէ անոր թոռան կինը՝ Նելլին: Նոյնիսկ բազմաթիւ տարիներ ետք, ականատեսը միշտ վերապրած է գետը իջնալէն վախի պահը:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Մուշը Արեւմտեան Հայաստանի մէջ, Պիթլիսի նահանգի Մուշ գաւառին մէջ քաղաք մըն է: Մուշը գաւառի կեդրոնն էր ու հայոց թեմակալի աթոռանիստը: Կը գտնուի Արեւմտեան Եփրատի ձախ ափէն ոչ հեռու: Հարաւային կողմը կը բարձրանան Հայկական Տաւրոսեան լեռնաշղթայի Սասունի լեռները, Ծիրինկատար եւ Կորդուրի գագաթներով, որոնց թեք լանջերուն վրայ կառուցուած էին 1-2 յարկանի կաւաշէն, անշուք եւ տափակ կտուրներով տունները: Մուշի գետը քաղաքը կը բաժնէ 2 մասի: Մինչեւ 1915 Մուշը ունէր 12 մեծ եւ փոքր թաղեր: Քաղաքի կեդրոնին մէջ կը գտնուէր շուկան, ուր 19-րդ դարու վերջաւորութեան կը գտնուէին 800 մեծ ու փոքր խանութներ, կրպակներ եւ արհեստանոցներ, որոնցմէ 500-ը կը պատկանէին հայերուն: Քաղաքի ծոռու-մուռ, նեղ ու կեղտոտ փողոցներուն շուրջ կառուցուած տուններուն մեծ մասը չունէր բակեր ու ցանկապատ: Ատոր համար ալ փողոցներուն մէջ լուացք ընելը, ճաշ եփելն ու երեխայ լողցնելը սովորական երեւոյթներ էին: Արեւմտեան Հայաստանի հայութեան ընկերատնտեսական եւ իրաւական ծանր վիճակին հետեւանքով՝ 19-րդ դարու վերջաւորութեան Մուշէն եւս բազմաթիւ հայեր պանդխտութեան կը մեկնէին Պոլիս, Ռուսիա եւ այլ երկիր:

ներ: Շատերն ալ ուղղակի կ'արտագաղթէին ընտանիքներով: 1887-ին միայն մէկ ամսուան մէջ Մուշէն արտագաղթած էին 600 հայեր, իսկ ամբողջ գաւառէն հեռացածներուն թիւը այդ նոյն ժամանակահատուածին մէջ կը հասնէր 15 հազար մարդու: Մուշի հայերու գանգուածային կոտորածը սկսաւ 1915-ի Յուլիսի 10-ին: Քաղաքի եւ անոր շրջակայքի բնակչութեան զգալի մէկ մասը ոչնչացուեցաւ, մէկ մասն ալ մեծագոյն տառապանքներով տարագրուեցաւ այս ու այն երկիրները: Մշեցի տարագիրներու որոշ խումբեր 1917-1918 եւ 1927 թուականներուն հաստատուած են Խորհրդային Հայաստանի Հոկտեմբերեանի շրջանի Գետաշէն, Հոկտեմբերեան, Արագածի շրջանի Հնաբերդ եւ այլ գիւղերուն մէջ: Մուշի մէջ եւ անոր շրջակայքը պահպանուած հնագիտական նիւթերը կը հաստատեն, որ անիկա հայկական լեռնաշխարհի ամէնէն հին բնակավայրերէն մէկն է:

Հերիքնազ ունեցած է մէկ մեծ քոյր, 1915-ին ծնողներու եւ ընտանիքի միւս անդամներու հետ անոնք բռնած են գաղթի ճանապարհը, երբ Մուշի մէջ սկսած են գանգուածային կոտորածները: Ընտանիքը հասած է Կարս, ապա Սեւան, Կիրովական (այժմ Վանաձոր), ապա տարիներ ետք միայն հաստատուած է Արգաւանդ գիւղին մէջ: «Մեծ մայրիկը յաճախ կը խօսէր այն մասին, որ մանկութեան տարիներուն տեղի ունեցածը կարծես երազ ըլլար», կ'ըսէր. «Կոտորածները, կրակներն ու ճշոցները ականջներուն մէջ են, երազներու մէջ կը տեսնեմ», կը յիշէ Նելլին: Չինք տպւորած է այն, որ 1988-ին Արցախեան շարժումին առաջին իսկ օրերէն՝ Հերիքնազ ըսած է, որ պատերազմները հազուադիւրս են, սակայն երբ անոնք սկսին, ժողովուրդը պէտք է միասնական կերպով առաջ շարժի: «Ան միշտ հաւատացած է եւ սպասած, որ ցեղասպանութեան ճանաչման հարցին մէջ արդարութիւն պիտի հաստատուի», կ'ընդգծէ ընտանիքի անդամը:

Ցեղասպանութեան ականատեսը ամուսնացած է 1930-ին՝ Կարսէն գաղթած Գարեգինի հետ, ունեցած է վեց երեխայ՝ մէկ տղայ եւ հինգ աղջիկ: Հերիքնազի աւագ որդին՝ Մայիսը, այժմ 81 տարեկան է, եւ անոր գնահատմամբ իր մօր երկարակեաց ըլլալու պատճառը շարունակ աշխատելու, երեխաները մեծց-

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԵՇՄԱՐԻՏ ՅԵՏՔԵՐՈՎ ԴԵՊԻ ՅԱՅՐԵՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ (ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆԻ ԱՌԻԹՈՎ)

Ռ. ԿՈՐԻԻՆ

Ժողովուրդներ ապրում եւ գոյատեւում են իրենց անցեալի պատմութեան յիշատակութիւններով ու հիմնաւորուած սեփական մշակոյթով իրենց հայրենի հողի վրայ, որոնք կազմում են սերունդների շարունակական կեանքի հոգեւոր սնունդը, ծառի արմատը որպէս օրինակ, նոյնն էլ ժողովուրդների կեանքում, սերունդներ առանց իրենց պապերի կերտած պատմութեան ու մշակոյթի հաւատարմութեան կը կորցնեն ինքնութիւնը եւ իրենց ով լինելը:

Հայութիւնը հնագոյն ժողովուրդներից է իր հինգ հազար ամեայ պատմութեամբ եւ մշակոյթով: Ժամանակին տիրապետում էր ամբողջական հայրենիքին ծովից-ծով սահմաններով՝ դառնալով տարածաշրջանի հզօր պետութիւն, սակայն քրիստոնէութեան ընդունումին յաջորդող դարերում հետզհետէ մեծ կորուստներ ունեցաւ անմիաբանութեան եւ զուրկ ազգային-պետական քաղաքականութիւնից, շարունակ տանուլ տուեց ու դարեր շարունակ տառապեց օտարների լծի տակ: 387-ին Հայաստանը բաժանուեց երկու մասի, 428-ին Հայաստանը կորցրեց իր անկախութիւնը եւ թագաւորութիւնը: 451-ին տեղի ունեցաւ Վարդանանց ճակատամարտը ի գին նիւթական եւ մարդկային մեծ կորուստների:

Մեր պապերը ճիշտ ընտրութիւն էին կատարել կառչելով ժամանակի յեղափոխական կրօնին, սակայն մեր ժողովրդի համար թանկ արժեք սխալ մեկնաբանութիւնների պատճառով:

Վարդանանքի մասին շատ է գրուել եւ խօսուել, վիճաբանութիւնների ասուլիսներ է կազմա-

կերպուել ճակատամարտին թեր եւ դէմ կարծիքներ են առաջացել, դրանով հանդերձ որ Վասակ Սիւնին պարսից կողմից էր նշանակուել մարզպան, նա խոհեմ քաղաքականութիւն էր վարում, ջանանում էր կրօնական հարցով պատերազմ չլինի, այլ դիւանագիտութեամբ կրօնափոխութեան պահանջը չեղեալ համարել: Վասակը հասել էր այդ պահանջին, սակայն հակառակ հոսանքի կողմից թիւր հասկացուեց: Անմիաբանութեան հետեւանքով ուժերը ջլատուեցին եւ ահաւոր ցաւալի աւարտ ունեցան: Եթէ նրանք Վասակ Սիւնու հետ համագործակցաբար քաղաքականութիւն վարէին կրօնափոխութեան հարցը չեղեալ կը համարուէր, այդքան արժանաւոր մարդկանց կորուստ չէր լինի եւ ով գիտէ՝ վերականգնէր Հայաստանի թագաւորութիւնը Վասակ Սիւնու միջոցով:

Շաբ.բ էջ 19

Շարլոթ եւ Էլիզ Մերտինեան
Հայ Աւետարանական Վարժարան
C & E Merdinian Armenian Evangelical School
Board of Directors

Cordially invites you
to its

32nd Annual Banquet

Recognizing
Juliette Abdullian (Board)
Koko Balian (Board)
Azniv Ghazanian (PTO)
Mary Meguerditchian (Teacher)
For their valuable services to the school

Sunday, March 9, 2014
5:30 pm Social Hour - 6:30 pm Dinner
Silent Auction

Brandview Ballroom
109 East Harvard Street
Glendale, California

Call the school at (818) 907-8149 for reservations

Massis Weekly

Volume 34, No. 7

Saturday, March 1, 2014

Armenian, Russian PMs Discuss the Perspectives of Economic Cooperation

SOCHI — Russian Prime Minister Dmitry Medvedev and Armenian Prime Minister Tigran Sarkisian have met in Russia's Black Sea resort city of Sochi to discuss bilateral ties.

The two leaders discussed Armenia's road map to join a Russian-led Customs Union and efforts to secure new financial assistance from the International Monetary Fund (IMF).

The Heads of Government of the two countries discussed a number of issues on the agenda of Armenian-Russian strategic relations, the implementation of joint programs in the fields of energy, industry and infrastructures.

The interlocutors hailed the growing commodity turnover between the

two countries and expressed confidence that it will gain new momentum after Armenia's joining the Customs Union and the Common Economic Area.

Sarkisian told journalists on his return to Yerevan that the Russian side "highly evaluated" the efforts of "working groups" that were set up by the Armenian government to handle membership talks with the trade bloc.

"We also talked about how Russia should help us put the roadmap into practice more effectively as we are going to need financial grants that will be spent on creating infrastructures and a joint database as well as having joint networks. We anticipate the as-

Continued on page 2

Parliament Panel To Probe Gas Supplies

YEREVAN -- The Armenian parliament decided on Wednesday to form an ad hoc commission that will investigate controversial aspects of natural gas supplies to the country that have sparked opposition attacks on the government in recent weeks.

Two of the opposition factions in the National Assembly looked to set to join the inquiry despite strongly criticizing serious curbs on its mandate put by the ruling Republican Party of Armenia (HHK).

The HHK's parliamentary leaders unexpectedly proposed the creation of the commission last week after rejecting a similar proposal made by the opposition minority. The four opposition parties represented in the parliament wanted to look into the Armenian government's recent dealings with the Gazprom monopoly and its broader handling of gas supplies from Russia.

They all had strongly condemned the government for ceding its remaining 20 percent in the national gas distribution network to Gazprom and granting the latter 30-year exclusive rights in the Armenian energy market in a payment for its recently disclosed \$300 million debt to the Russian gas giant. The government incurred the debt as a result of secretly subsidizing the increased price of Russian gas

from 2011-2013.

The gas deal was signed during Russian President Vladimir Putin's December visit to Armenia. The opposition considers its subsequent ratification by the Armenian parliament null and void because of what it calls serious procedural violations.

A decision pushed through the parliament by the HHK majority on Wednesday makes clear that the commission will not investigate the controversial deal. Also, the commission, in which the pro-government majority and the opposition will be equally represented, will hold meetings only behind closed doors.

The opposition Armenian National Congress (HAK) and Zharangutyun (Heritage) parties condemned these restrictions and threatened to boycott the panel during two-day debates held on the parliament floor this week. The HAK's parliamentary leader, Levon Zurabian, claimed on Tuesday that the main mission of the HHK-backed panel is to "bury the truth."

"We are not experts on burying or covering up things," countered parliament speaker Hovik Abrahamian. He and other majority leaders also rejected Zharangutyun calls for the commission to be headed by an opposition lawmaker.

First Pan-Armenian Winter Games Open in Tsakhkadzor

TSAKHKADZOR — President Serzh Sarkisian attended the opening ceremony of the First Pan-Armenian Winter Games in Tsaghkadzor.

The President welcomed the participants of the First Pan-Armenian Winter Games and the guests noting that throughout their 15-year-old history, the Panarmenian Games enlarging their geography and increasing the participants' number tell us that they are demanded.

The President thanked all those who initiated and spared no effort to establish the Games during these 15 years.

"The Pan-Armenian Games are of great importance for us. It is obvi-

ous that those Games strengthen the Homeland-Diaspora bonds and that those Games give thousands of Armenian young men and the people professing a healthy lifestyle an opportunity to establish new contacts, and this fact is vital in now day's world," said Serzh Sarkisian wishing the participants a fair competition, a hot struggle and sports successes and announced the opening of the First Pan-Armenian Winter Games.

Some 400 ethnic Armenian athletes from 13 countries will compete in skiing, Alpine skiing, snowboard and ice-hockey (in Yerevan) in competitions that will go on for a week.

Greek Parliament Speaker Honors Memory of Armenian Genocide Victims

YEREVAN — A delegation headed by the President of the Greece Parliament, Mr. Vangelis Meimarakis visited the Tsitsernakaberd Memorial Complex on February 25. The Greek Parliament Speaker laid a wreath at the monument. The members of the delegation put flowers at the Eternal Fire and honored the memory of the innocent victims with a minute of silence.

At the end of the visit President of the Hellenic Parliament planted a fir in

the Memorial Alley of Tsitsernakaberd Complex.

The Parliament of Greece passed a resolution on the recognition and condemnation of the Armenian Genocide on April 25 1996.

More than 2 dozen countries, the European Parliament and the World Council of Churches, as well as International other organizations recognized the Armenian Genocide which is regarded as the first genocide of the 20th century.

Bishop Nalbandian Meets With Southern California Elected Officials

With California Assemblymember Mike Gatto

On an official visit to the United States, His Grace Bishop Armash Nalbandian, Primate of the Armenian Church of Damascus, along with other Syrian Christian officials, met with several Armenian American leaders and elected officials in Southern California, to discuss the plight of Syria's Christians in light of the recent political uprisings.

Bishop Nalbandian participated in a lecture on February 10, organized by the Executive Committee of the Syrian Armenian Relief Fund (SARF), under the auspicious of H.E. Archbishop Hovnan Derderian of the Western Diocese of the Armenian Church of North America, provided an opportunity for the public to learn in detail about the dire situation facing Syrian Armenians. The program at the Western Diocese Kalaydjian Hall in Burbank, moved so many hearts that over \$30,000 was raised.

On Saturday, February 15, Bishop Nalbandian took part in the opening ceremony of a cultural exhibit entitled "A Country Called Syria." The exhibit was presented by the El Pueblo Historical Monument, in collaboration with Syrian American Mothers and the City of Los Angeles Human Relations Commission at the Pico House Gallery at El Pueblo Historical Monument in Los Angeles. The exhibit provided insight and context to the rich history and timeless allure of this ancient Middle Eastern land. The Bishop was introduced by Joumana Silyan-Saba, Senior Policy Analyst for the City of Los Angeles Human Relations Commission. The Bishop expressed his happiness that such an exhibit was being presented to the public, stressing that Syria has a vast array of diverse cultures and ethnicities which must be preserved through these turbulent times. The Bishop also thanked the organizers of the exhibit, as well as Joumana Silyan-Saba and City of Los Angeles Human Relations Commission who have strived to bring awareness to human suffering and facilitating dialogue between peoples.

On Monday, February 17, members of the Central Committee of the Social Democrat Hunchakian Party, along with members of the S.D.H.P. Executive Committee Western USA Region, Armenian Council of America (ACA), Armenian Educational Benevolent Union, Armenian Athletic Association

(Homenmen), Nor Serount (New Generation) Cultural Association, Gaidz Youth Organization, civic leaders and guests hosted Bishop Nalbandian at a dinner reception at the Armenian Educational Benevolent Union center in Pasadena. The Bishop reiterated his gratitude for medical, educational, and financial assistance being provided by Armenian American organizations worldwide to the Syrian Armenian communities. The Bishop personally thanked the S.D.H.P. and its affiliates conveying his confidence that they will continue supporting the Armenian communities of Syria.

On Tuesday, February 18, the Bishop, along with members of the Armenian Council of America, met with Representative Judy Chu (D-Pasadena). Bishop Nalbandian gave a general overview of the current situation and the medical, educational, and financial assistance being provided and the need for a peaceful diplomatic resolution to the Syrian conflict. Congresswoman Chu praised the bishop for his work and thanked him for bringing awareness to the Syrian cause. She also thanked the Armenian Council of America for coordinating the meeting enabling her to better understand the situation on the ground pledging her support to provide humanitarian aid to Syria.

Also on Tuesday, the ACA along with the Bishop met with California State Assemblymember Adrin Nazarian (D-Sherman Oaks). Assemblymember Nazarian stressed the importance of the worldwide Armenian community in their involvement in local government which will enable them to bring change to government policies they are so adamant about. The Assemblymember also pledged to bring awareness to the suffering of the Syrian Christians in the region and congratulated the Bishop's efforts and all the hard work that he is doing in Syria.

On Thursday, February 20, Bishop Nalbandian along with the ACA delegation met with Los Angeles City Council Member Paul Krekorian at City Hall where the two discussed at length the situation in Syria. Councilmember Krekorian thanked the Armenian Council of America for bringing together this meeting, and stressed how sometimes there are various aspects of stories that are not covered by the media adding to the importance of hearing about first-hand accounts of

With Los Angeles City Council Councilmember Mitch O'Farrell

the turmoil in Syria directly from the Bishop.

Also on Thursday, Bishop Nalbandian met with Rt. Rev. Alexei Smith who serves as Vice President of the Catholic Association of Diocesan Ecumenical and Interreligious Officers. Father Alexei stated the importance of Christian to be aware of the suffering of fellow Christians in all parts of the world. Father Alexei expressed his commitment to Bishop Nalbandian in finding ways to support civilians in Syria through charitable humanitarian aid.

On Friday, February 21, Bishop Nalbandian was welcomed to the Los Angeles City Council Chambers by Councilmember Mitch O'Farrell and the Los Angeles City Council. After a brief introduction by Councilmember O'Farrell, the Bishop addressed the City Council on the plight of the declining Christian population of Syria due to the civil war there and requested support to bring peace to the country and its people. The Bishop, emphasizing the importance for the international community to realize that Syria is not just a Muslim country and that not all Muslims are terrorists, the vast majority of the Syrian people adhere to peace and that any resolution to the conflict should be done so through peaceful diplomatic means.

Lastly, the Bishop along with the ACA delegation met with Assemblymember Mike Gatto (D-Los Angeles). The Assemblymember stressed the need for the local Armenian American communities to engage their elected officials and convey their concerns regarding Syria. The Assemblymember also expressed his gratitude towards the Bishop and all his efforts, reiterating his support to find specific methods in providing financial relief to Syrian civilians, specifically Christians who have been persecuted as a result of the conflict.

The Bishop thanked the Armenian Council of America and its mem-

bers for their hard work in organizing the meetings with a large array of elected officials in a substantially short period of time. He expressed his assurance that the ACA will continue championing efforts that will not only help the Armenian communities of Syria, but also other Christian and non-Christians alike.

"The ACA strongly felt that it was crucial to have Bishop Nalbandian meet with key leaders in the community who will, in turn, convey his message to the communities that they represent, as well as their fellow col-

Bishop Nalbandian Speaking at LA City Council

leagues," said ACA Board Member Garry Sinanian. "The meetings were extremely productive and I am confident that more will be done in the future to help our brothers and sisters in Syria who are living in dire conditions at the moment. We applaud Bishop Nalbandian for his courageous efforts."

The Armenian Council of America is a grassroots organization dedicated to work with all political leaders, offering Armenian related news, analysis and resources for policymakers, media, students and activists, advocating issues important to Armenian Americans.

Armenian, Russian PMs Discuss

Continued from page 1

sistance of our partners in that area," he said. The Armenian and Russian finance ministers will meet to discuss the scale of that assistance, added the premier.

Armenia announced its intention to join the Customs Union, which also includes Belarus and Kazakhstan, in September.

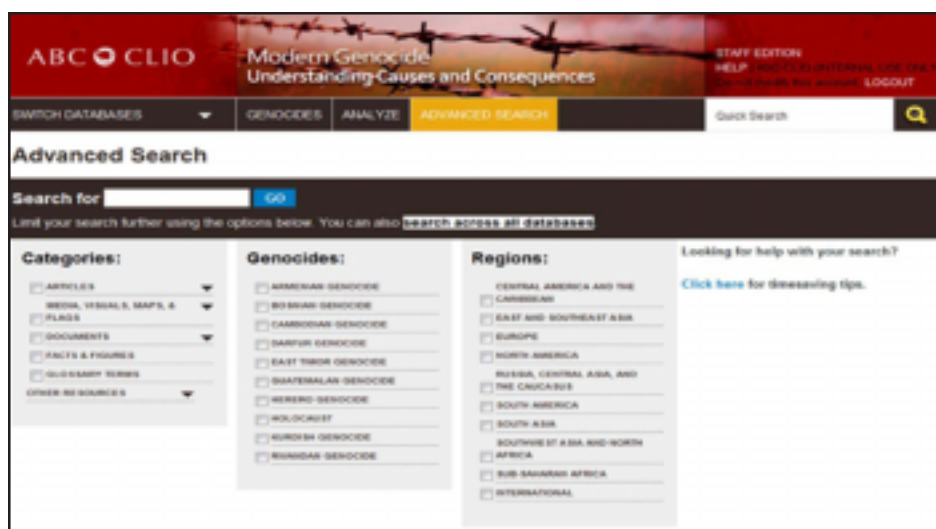
On February 23, Sarkisian said

Armenia had implemented about half of the measures needed to join the Customs Union.

He said remaining issues include the Custom Union's tariffs on some goods, the protection of intellectual property, and some technical regulations.

Armenia did not initial an Association Agreement with the EU in late November in Vilnius as planned due to its intention to join the Customs Union.

Genocide Encyclopedias and the Armenian Genocide

By Alan Whitehorn

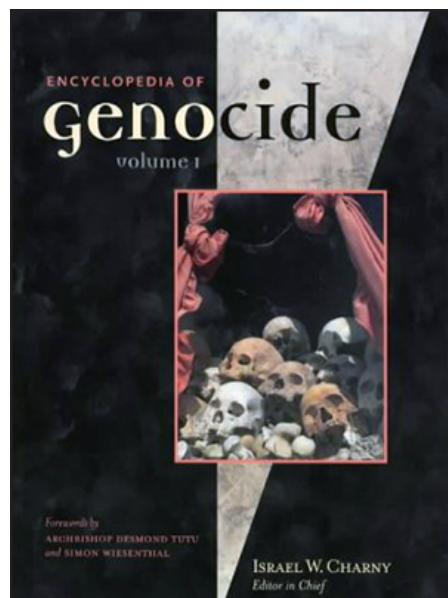
The two key human rights concepts of “crimes against humanity” and “genocide” have their roots in the response to the Young Turk mass deportations and massacres of Armenians in the Ottoman Empire during World War I. Following the April 24, 1915 mass arrests of hundreds of Armenian political, religious and community leaders of Constantinople and their subsequent exile and deaths and the massacres of multitudes of other Armenian civilians, the Entente allied powers of England, France and Russia warned on May 24, 1915 that the Young Turk dictatorship would be held accountable for the massacres and the “new crimes of Turkey against humanity and civilization”.

In 1921 Soghomon Tehlirian was put on trial in Germany for having assassinated Mehmet Talaat, one of the key Young Turk triumvirate responsible for the deportations and massacres of Armenians. Raphael Lemkin, a young Polish university student, who would later become a lawyer, wondered why there existed domestic laws to deal with the murder of one person, but no international law to punish those responsible for the mass killing of a million or more persons. During the 1930s, Lemkin suggested the twin concepts of “vandalism” and “barbarism” to deal with such crimes. The former dealt with the destruction of cultural artifacts, while the latter related to acts of violence against defenseless groups. By 1944, these twin concepts had merged into his proposed new international term: “genocide”. The new concept, along with “crimes against humanity”, would become a key pillar of international law.

With the introduction of the two crucial legal concepts of “crimes against humanity” and “genocide”, it remained for scholars and prosecutors alike to apply these principles to specific cases. Over time, increasingly there emerged the need to compare different historical and contemporary examples. Pioneering analytical and comparative books such as Irving Horowitz’s *Genocide* (New Brunswick, Transaction Books, 1976) and Leo Kuper’s *Genocide* (Harmondsworth, Penguin Books, 1981) were penned in this regard. Before long, the field of genocide studies emerged and was formalized with the birth of the International Association of Genocide Studies in 1994. However, a challenge familiar to many in comparative politics arose. Given that most individuals and scholars lack the global expertise to know sufficient detail about all of the major case studies, there was an urgent

need for encyclopedias and dictionaries on genocide.

Drawing intellectual inspiration and editorial guidance from Israel Charny, a pioneering project was launched. In 1999, the two-volume *Encyclopedia of Genocide*, (Santa Barbara, ABC-CLIO, 1999) was published. With substantial input by Rouben Adalian, the encyclopedia included two-dozen entries about the Armenian Genocide and the Ottoman Young Turk regime. The encyclopedia also contained several thematic entries that cited reference to the Armenian case. Rouben Adalian led the way with 17 entries that he penned on topics such as the Hamidian Massacres, Adana, Musa Dagh, Young Turks, Woodrow Wilson and Henry Morgenthau Sr. Other prominent authors included Vahagn Dadrian (Armenian Genocide documentation and Courts Martial), Roger Smith (Armenian Genocide denial), Robert Melson (comparison of the Armenian Genocide and the Holocaust), Samuel Totten (genocide films and literature), Peter Balakian (poetry on the Armenian Genocide), Sybil Milton (Armin T. Wegner) and Steve Jacobs (Raphael Lemkin). The two volumes were not only pioneering, they remain quite useful, even to this

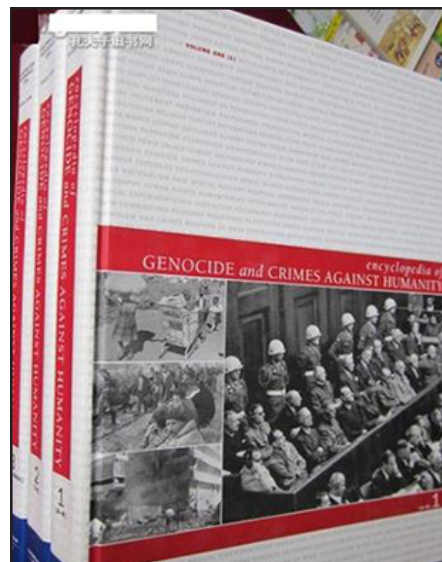

day. This is a testament to their strong scholarship and the continued importance of the topic. Adalian’s entries stand up well and many still appear online at the ANI web site.

Soon after the appearance of the English language two volume *Encyclopedia of Genocide*, a French language one-volume version appeared: Israel Charny, ed., *Le Livre noir de l’humanité: Encyclopédie mondiale des génocides* (Toulouse, Editions Privat, 2001). For the most part, the entries on the Armenian Genocide and other genocides were the same, but there were a few additions and deletions in the French edition. Overall, students of the Armenian Genocide

were exceptionally well-served by the two editions.

The three-volume set edited by Dinah Shelton. *Encyclopedia of Genocide and Crimes Against Humanity*, (Detroit, Thomson Gale, 2005) provides extensive material on the Holocaust, attempted to be more inclusive of other genocides and offered a number of thematic entries. However, the coverage on the Armenian Genocide (with under ten full entries) was less in this three-volume account than in the earlier and smaller English and French *Encyclopedia of Genocide*. Nevertheless, the entries were written by prominent figures: Vahagn Dadrian (Armenians in the Ottoman Empire, Talaat), Dennis Papazian (Armenians in Russia and the USSR), Michael Hagopian (Armenian Genocide documentary films), Atom Egoyan (Armenian Genocide fea-

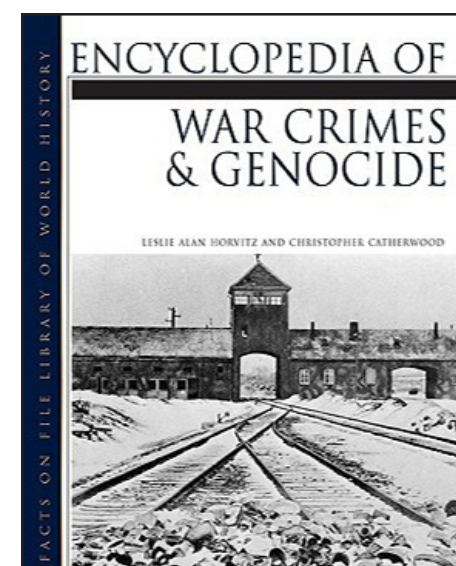
ture films) and Peter Balakian (Genocide poetry, including a section on the Armenian Genocide). The cluster of entries was stronger on the arts angle of the Armenian Genocide than the history or sociology. For example, Henry Morgenthau Jr addressing the Holocaust was listed, but not Henry Morgenthau Sr on the Armenian Genocide. The entry on Benjamin Whitaker was an important one, but remained silent on the Turkish government’s powerful efforts to thwart the UN’s Whitaker Report, which contained an important historical reference to the Armenian Genocide. The *Encyclopedia* did, however, include an entry by Christopher Simpson on German missionary Johannes Lepsius and his brave report during WW I on the Armenian massacres. On another positive note, some of the thematic entries provided references to the Armenian Genocide.

The one-volume account edited by Leslie Horvitz and Christopher Catherwood, *Encyclopedia of War Crimes and Genocide*, (New York, Facts on File, 2006) contained only one main entry on the Armenian Genocide and one partial reference in the entry on “crimes against humanity”. This was inadequate coverage of one of the major genocides of the 20th century. It seemed that the pattern had become one of declining coverage. That was about to change.

The two-volume collection co-edited and co-authored by Samuel Totten and Paul Bartrop (with some assistance from Steve Jacobs), *Dictionary of Genocide* (Westport, Greenwood, 2008) saw a return to more comprehensive coverage. While no Armenian Genocide specialist authors were listed as contributors, the volumes included at least 40 entries on the Armenian Genocide and a wide range of topics

covered. Entries dealt with the key perpetrators (Abdul Hamid II, Committee of Union and Progress/CUP, Ahmed Djemal, Ismail Enver, Mehmed Talaat, Mehmed Nazim), famous places and incidents (Adana, Deir ez Zor, Forty Days of Musa Dagh), key humanitarian figures (Johannes Lepsius, British Viscount James Bryce, US Ambassador Henry Morgenthau, German military medic Armin T. Wegner), international reaction (British and the Bryce Report on the “Treatment of the Armenians in the Ottoman Empire”, American including the formation of the “Armenian Atrocities Committee”), films (Ararat, Voices From the Lake, Armenia: The Betrayed), genocide centers (Armenian Genocide Institute Museum, Zoryan Institute), Armenian Genocide denialist authors (Bernard Lewis, Justin McCarthy), links to related Ottoman genocides (Assyrians, Pontic Greeks) and the Holocaust. It is a highly readable set of volumes that provides useful summary information about the Armenian Genocide. However, some readers would want more detailed entries and that was about to appear.

In an Internet age, it was inevitable that an on-line encyclopedia of genocide would eventually emerge. The American educational publisher ABC-CLIO recently created a large database on genocide that was primarily intended for high school students and teachers, but would also be valuable to university students and professors. Entitled “Modern Genocide: Understanding Causes and Consequences”, it is available for an annual subscription fee. Developed in consultation with an advisory board of Paul Bartrop, Steven Jacobs and Suzanne Ransleben, the database continues to grow and be updated. At the current time, it contains seven main entries on the Armenian Genocide (Overview, Causes,

Consequences, Perpetrators, Victims, Bystanders, International Reaction) by Alan Whitehorn. There are also several discussion essays by various authors (including Colin Tatz and Henry Theriault) on Armenian Genocide recognition and how well the genocide has been known, and about 70 individual subject entries. Entries include pieces done by Rouben Adalian, Paul Bartrop, Zaven Khatchaturian, Robert Melson, Khatchig Mouradian, Rubina Perroomian, George Shirinian, Roger Smith, and others. However, not as many Armenian Genocide specialists have contributed as one might have expected. In addition to the encyclo-

Continued on page 4

99th Anniversary Commemoration of the Armenian Genocide to be Held in Times Square Sunday, April 27, 2014 Holocaust Remembrance Day will also be Honored

NEW YORK -- On Sunday, April 27, 2014 from 2-4 pm, thousands of devoted Armenian-Americans and their friends and supporters will gather in Times Square (43rd St. & Broadway) to commemorate the first genocide of the 20th Century, The Armenian Genocide (Medz Yeghern). In recognition of Genocide Awareness Month (April), Holocaust Remembrance Day (Yom HaShoah) will also be commemorated, as well as other genocides that have occurred since then.

The theme of the Armenian Genocide Commemoration is "Turkey is Guilty of Genocide: Denying the Undeniable is a Crime." This historic event will pay tribute to the 1.5 million Armenians who were annihilated by the Young Turk Government of the Ottoman Empire and to the millions of victims of subsequent genocides worldwide. Speakers will include civic, religious, humanitarian, educational, cultural leaders, as well as performing artists. This event is free and open to the public. Dr. Mary A. Papazian, President of Southern Connecticut State University and Attorney R. Armen McOmber will preside over the ceremonies.

Papazian headed the Armenian Assembly of America in 1975, when a non-binding resolution recognizing the mass killings as genocide, passed through Congress. On April 22, 1981, then-President Ronald Reagan issued Proclamation #4838 that summoned Americans to commemorate the anniversary of the liberation of the Nazi death camps. The proclamation stated, "Like the genocide of the Armenians before it, and the genocide of the Cambodians which followed it—and like too many other persecutions of too many other peoples—the lessons of the Holocaust must never be forgotten."

Papazian further discusses that President Barack Obama used the Ar-

menian phrase Medz Yeghern, which is the equivalent of the phrase genocide in the Armenian language, in a statement issued to commemorate Armenian Remembrance Day on April 24, 2013. "But still the U.S. position is still kept ambiguous about using the word genocide because our country fears alienating Turkey, an important country in the Middle East," he adds.

"In the long run, Turkish recognition of the Armenian Genocide is critical, since Turkey is the responsible successive government of the Ottoman Empire," stresses Papazian. "In recent years there have been some positive developments among progressive Turkish intellectuals, including the grandson of one of the chief perpetrators; therefore, it is within the realm of possibility that Turkey itself will recognize the Armenian Genocide on the one hundredth anniversary of its beginning," he concludes.

The 99th Commemoration is organized by the Mid-Atlantic chapters of the Knights & Daughters of Vartan (www.kofv.org), an international Armenian fraternal organization headquartered in the United States, and co-sponsored by the Armenian General Benevolent Union (www.agbu.org), the Armenian Assembly of America (www.aaainc.org), the Armenian National Committee of America (www.anca.org), the Armenian Council of America and the Armenian Democratic League (Ramgavar Party).

Participating organizations include the Diocese of the Armenian Church of America, Prelacy of the Armenian Church of America, Armenian Missionary Association of America, Armenian Catholic Eparchy for U.S. and Canada, the Armenian Church Youth Organization of America (ACYOA), the Armenian Youth Federation (AYF-YOARF), several Armenian youth organizations, and university and college Armenian clubs.

Genocide Encyclopedias

Continued from page 3

pedia entries and genocide timeline, there are some primary source documents and photos. The online database provides useful insight on the Armenian Genocide. It also suggests what might be possible if all of the entries were to be gathered together into a separate ency-

clopedic volume that is focused on the Armenian Genocide. Unfortunately, this is something that to date has not yet been done, but which one hopes will occur before 2015.

Quite significantly, all of the genocide encyclopedias together show that the Armenian Genocide constitutes an important case study that is

Ararat Eskijian Museum Conference: "Honoring Those Who Helped Rescue a Generation of Armenian Survivors (1915-1930)"

MISSION HILLS -- The Patrons of the Ararat Eskijian Museum present a unique conference titled "Honoring Those Who Helped Rescue a Generation of Armenian Survivors (1915-1930)." The conference will feature special guest speaker and seven-time International Journalist of the year, Robert Fisk from The Independent newspaper, U.K. Mr. Fisk is the author of the award winning book "The Great War for Civilization." Other leading scholars from around the world will also be present to discuss the manner in which the international community, including the American Red Cross, American Near East relief, and the League of Nations, participated in the first major humanitarian effort of the twentieth century.

On the occasion of the one-hundredth anniversary of World War I, there is an unprecedented opportunity to give long overdue tribute to all the countries and individuals that sacrificed much to aid a perishing nation. As part of the program, diplomatic representatives have been invited from over twenty countries that took part in the rescue efforts. As part of the commemoration, special guest and former California Governor, George

Deukmejian, will be presenting the representatives of these countries with a "Service to Humanity" award represented by a replica of the Mother Armenia statue.

Date: March 22 from 9:30am to 5:00pm

Deukmejian Hall of Ararat Home
15105 Mission Hills Rd, Mission Hills, CA 91345.

Contact: Maggie Mangassarian-Goschin, Chairperson
Museum Office: (818) 838-4862
Cellular: (818) 357-1606
mgoschin@socal.rr.com

Hoy Lari Concert will Dazzle Kids on March 29

It's time for Hoy Lari's highly anticipated annual concert in Los Angeles, CA for kids ages 1 to 10. Only one performance will take place on Saturday, March 29, 2014 at Lanterman Auditorium in La Canada Flintridge at 3:00 pm.

Hoy Lari is Paola Kassabian and Janet Yetenekian. Together, they form a dynamic duo captivating kids of all ages. Hoy Lari has been inspiring kids to use their imagination and to always dance and have fun. The music is designed to encourage them to sing in Armenian and develop the Armenian language in their formative years. The songs instill in kids the appreciation for family, friends and our community.

Hoy Lari's albums, Jamanagn eh, Donenk, Getseh Pokreegner and Khaghaloo as well as their DVDs entitled Yerevagayenk and Live in Concert have received much praise and popularity from children and parents all over the world. All are available at www.hoylari.com and Armenian retailers.

Hoy Lari's brand new, interactive performance will feature dazzling visual

and lighting effects to go along with favorite songs such as "Khaghaloo", "Visho", "Jamanagn Eh" and "5 Gabeegner". The entire family will join in to sing, dance, clap and have a blast. For more information, go to www.hoylari.com. To purchase tickets, go to www.itsmyseat.com. For questions call (818) 744-6256.

included in each and every genocide encyclopedia from the first to the most recent. This reflects academic consensus amongst genocide scholars that the mass deportations and killings of Armenians constitute genocide. These important scholarly reference works thus provide significant academic documentation that can serve to repudiate the Turkish state's repeated polemical denials of the Armenian Genocide. Accordingly, these genocide encyclopedias ought to be cited by scholars,

jurists and citizens alike. The European Court of Human Rights, in its recent (December 17, 2013) flawed decision on Armenian Genocide denial, should have been aware of such key academic reference works. If they had, their reasoning, in all likelihood, would have been different. Without a doubt, these encyclopedias' coverage of the Armenian Genocide remind us that time is long overdue for the Turkish government and its citizens to face the dark pages of their history.

ՀՆՀԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿԳՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ (1887 - 1915թթ.)

2012 թվականին, ՀՀ Գիտությունների ակադեմիան Ազգային Ակադեմիայի Պատմության Ինստիտուտի կողմից, որպես «Մեարոպ Արք. Աշճեան մատենաշարի» 83-րդ հրատարակություն, լոյս տեսաւ պատմագիտության թեկնածու, Գեղամ Յովհաննիսեանի «Հնչակեան Կուսակցության Պատմություն (1887-1915թթ.)» 352 էջանոց գիրքը:

Սա, կարելի է ըսել առաջին լուրջ փորձն է, Հայաստանի մէջ (ներառեալ խորհրդային շրջանին) հրատարակելու Հնչակեան Կուսակցության պատմությունը՝ գէթ անոր առաջին քառորդը, բայց ամէնէն կարեւոր մասը: Ընթերցողներուն յիշեցնենք, որ Գեղամ Յովհաննիսեան այս տարուան «Արարատ»-ի նոր տարուան բացառիկին աշխատակցեցաւ «Հայկական Հարցը 1912-1920 թթ. Եւ Հնչակեան Կուսակցությունը» յօդուածով, բան մը՝ որ կ'ապացուցէ թէ հեղինակը նպատակադրած է քայլ առ քայլ ընթանալ Հնչակեան Կուսակցության պատմության հետքերով:

Գ. Յովհաննիսեան, գիրքի «ներածութեան» մէջ արդարօրէն կը նշէ, թէ՛ ցարդ Հնչակեան Կուսակցության պատմության անդրադարձող հեղինակները հպանցիկ ներկայացուցած են Կուսակցության պատմությունը, կամ կեդրոնացած են մասնակի ոլորտի ու ժամանակաշրջանի վրայ, ուսումնասիրություններէ դուրս ձգած են Կուսակցության գործունէութեան որոշակի ոլորտներ, կան գունազարդումներ եւ քննական մտայնացման պակաս:

Յաջորդող գլուխներուն տակ, Գ. Յովհաննիսեան հերթաբար կու տայ Հնչակեան Կուսակցության անցած գլխաւոր հանգրուանները:

«Հնչակեան Կուսակցության կազմաւորումն ու գործունէությունը մինչեւ 1896թ.» գլխուն տակ, հեղինակը կը ներկայացնէ

Հնչակեան Կուսակցության հիմնադրութեան նախադրեալները, գաղափարական ակունքները եւ կուսակցութիւն հիմնելու գործնական աշխատանքները: Ապա, կ'անցնի Կ. Պոլսոյ, Արեւմտահայաստանի եւ Անդրկովկասի մէջ կուսակցական մասնաճիւղեր եւ

բջիջներ ստեղծելու համար թափուած ճիգերուն:

Հեղինակը յատուկ կանգ կ'առնէ Հայ Յեղափոխականների դաշնակցութիւն կազմելու փորձերուն: Որպէս ազատագրական պայքարի ելույթներ, Գ. Յովհաննիսեան ամփոփ եւ առարկայական ձեւով կը ներկայացնէ էրզրումի ցոյցը, Գում Գափուի ցոյցը, Փոքր Հայքի ֆետայական շարժումները, Սասնոյ Ա. Ապստամբութիւնը, Պապ Ալիի ցոյցը, Ջէյթունի ապստամբութիւնը, Վանի ինքնապաշտպանութիւնը եւ այս շարժումներուն ընկերակցող յեղափոխական նշանակալի դէպքերը, ծովու վրայով թէ Պարսկաստանէն ֆետայական խումբերու, գործիչներու եւ գէնքի տեղափոխումները դէպի Արեւմտահայաստան եւ այլն:

Այս ծիրին մէջ, Գ. Յովհաննիսեան կը մեկնաբանէ հայ ազգ. ազատագրական պայքարին մասին հնչակեաններուն պարզած տեսական դրոյթները եւ անոնց հակադրութիւնը այլոց ըմբռնումներուն:

«Հնչակեան Կուսակցությունը 1896-1908 թթ.» գլխուն տակ, Գ. Յովհաննիսեան կ'անդրադառնայ Հնչակեան Ա. Համագումարին՝ ուր կուսակցութիւնը պառակտում կ'արձանագրէ: Ապա, յաջորդական Բ. (1901) եւ Գ. (1902) համագումարները եւս փաստօրէն կը զբաղին այս հարցով: Կուսակցության Ե. (1905) համագումարը եւս կը զբաղի գաղափարական - կազմակերպչական նոր ուղի մը որդեգրելու հիմնահարցով: Գ. Յովհաննիսեան բաւական մանրամասն կը ներկայացնէ կուսակցության ռազմավարութեան եւ մարտավարութեան վերանայման այս փորձերը: Տուեալ ժամանակաշրջանը Հնչակեան Կուսակցության առջեւ կը դնէ նոր մարտահրաւէրներ, եւ ան կը մասնակցի ցարիզմի հակահայ քաղաքականութեան դէմ պայքարին, հայ-թաթարական կռիւներուն, ռուսական Ա. յեղափոխության եւ Պարսկաստանի սահմանադրական շարժման: Նոյն շրջանին ծնունդ կ'առնէ եւ վտարանդիական պայմաններու մէջ կը զարգանայ երիտթրքական շարժումը, որուն հանդէպ Հնչակեան Կուսակցությունը կ'որդեգրէ արմատական եւ հետե-

ւողական կեցուածք: Այս բոլորը, յատուկ ենթագլուխներու տակ, կը մեկնաբանուին Գ. Յովհաննիսեանի կողմէ:

«Հնչակեանների գործունէությունը 1908-1915թթ.» երրորդ գլխուն տակ, հեղինակը կը ներկայացնէ օսմանեան սահմանադրական յեղափոխությունը, որմէ ետք, առաջին անգամ ըլլալով, Հնչակեան Կուսակցությունը կը գործէ օրինական պայմաններու տակ: Այս հարցը լայնօրէն կը քննարկուի Կուսակցության Զ. Համագումարին (1909) մէջ: Իշխանութեան եկած Իթիբակատ վէթերաքը կուսակցությունը սակայն, կը շեղի իր յայտարարած սկզբունքներէն եւ լողունգներէն: Ուստի, Հնչակեան Կուսակցությունը կը բազմապատկէ պայքարը իր վաղեմի հակառակորդին դէմ:

Պալքանեան պատերազմէն ետք հրապարակ կու գայ հայկական նահանգներու բարեկարգումներու հարցը, որուն առնչութեամբ տիրող կուսակցությունը ի յայտ կը բերէ իր թաքնուած մտահոգութիւններն ու հեռազնայ նպատակները: Այս բոլորը կը բերեն անոր, որ ՄԴՀԿ-ը իր 7-րդ համագումարին (1913) կը վերադառնայ գործունէութեան ոչ-օրինական ձեւերուն եւ կ'որդեգրէ ինքնավար Հայաստանի գաղափարը:

Գիրքը, ընդհանուր առմամբ, իր գլխաւոր գիծերուն մէջ յաջողած է:

Մեր գլխաւոր տարակարծութիւնը հեղինակին հետ կ'երթայ այն միտքին, որ գիրքի տարբեր գլուխներուն մէջ կրկնուելէ ետք, կը վերակրկնուի նաեւ «վերջաբան»-ին մէջ, «Իրենց գործունէությունը ընթացքում հնչակեան ղեկավար գործիչների զգալի մասն այդպէս էլ չհասկցաւ, որ թրքական

յետամնաց իրականութեան պայմաններում, ուր դարերով պետական քաղաքականութեան հիմքում ընկած էր ազգային ու կրօնական անհանդուրժողությունը, ուր հարցականի տակ էր դրուած ճնշուած ժողովուրդների ազգային ինքնութիւնն ու գոյութիւնը, սկզբունքօրէն հնարաւոր էր կեանքի կոչել մի գաղափարախօսութիւն, որն առաջնորդուում էր սոցիալական արդարութեան սկզբունքով եւ համամարդկային այլ արժէքներով»: Այս պարզ բանը չհասկնալը մեծ մեղադրանք է նետուած հնչակեան ղեկավարութեան հասցէին: Անոնք շատ լաւ գիտէին այդ: Եւ այդ պատճառով ալ մինչեւ Օսմ. Սահմանադրութիւնը, Արեւմտահայաստանի մէջ անոնց տարած պայքարը բացառապէս ազգային ազատագրական էր: Այլ բան է փորձել համոզել քիւրտերը, թէկուզ եւ թուրքերը, որ այդ պայքարը ազգայնամոլական կրօնամոլական համոզումներէ չի բխիր եւ պարզ ժողովուրդին դէմ ուղղուած չէ. այդ ուղղուած է սուլթանական վարչակարգին դէմ: Երանի այդ փորձը յաջողէր: Սոցիալիզմի քարոզչութիւնը աւելի շատ տեսական ոլորտին մէջ կ'իջնար: Իսկ պայքարը սոցիալիզմին համար, կը տարուէր Անդրկովկասի մէջ, ուր արդէն դրամատիրական յարաբերությունները մուտք գործած էին եւ կար բանուորական շարժում: Արդէն իսկ կուսակցության Ա. ծրագրին բաժանումը հեռուոր եւ մօտաւոր նպատակներու՝ այս բոլորին ծրագրային ձեւակերպում տալու արդիւնքն էր:

Ինչպէս ըսինք, գիրքը յաջողած է եւ այդ կարելի է Հնչակեան Կուսակցության աւելի ընդարձակ, համապարփակ եւ ընդհանուր պատմությունը պատրաստելու համար հիմք ընդունել:

Գիրք The Facebook Effect

Ամերիկացի վաճառական եւ հետազօտ David Kirkpatrick իր The Facebook Effect գիրքը, որ կը նշանակէ Ֆէյսպուքի ազդեցությունը՝ հրատարակած է 2011 թվականի Փետրուար 1-ին՝ անգլերէն լեզուով:

Հեղինակը իր այս գիրքին մէջ կը նշէ Facebook-ի ծննդեան պատմությունը՝ Harvard համալսարանին մէջ: Ի դէպ, որ կայքէջը իր առաջին հանգրուաններուն ստեղծուած էր միայն Harvard-ի ուսանողներուն եւ շրջանաւարտներուն համար: Կայքէջի ստեղծումէն կարճ ժամանակ ետք, Ֆէյսպուքի հիմնադիր՝ Մարք Չաքերպլըրը դուրս կը դուրսի համալսարանէն:

The Facebook Effect գիրքը կը ներկայացնէ հետազօտություններ կայքէջին վերաբերեալ: Օրինակ՝ ներկայիս Facebook-ի բաժանորդներուն թիւը անցած է 500 միլիոնը, իսկ կայքէջը աշխարհի երկրորդ ամէնէն շատ օգտագործող կայքէջն է: Ի դէպ, առաջինը՝ google-ն է:

Հեղինակը դիտել կու տայ թէ Facebook-ը պատմություն մէջ ամէնէն արագ զարգացող ընկերությունն է: Facebook-ը նաեւ դարձած է ոչ միայն պատանիներու, այլ նաեւ՝ բազմաթիւ չափահասներու առօրեայ կեանքի անբաժանելի մասը: Ըստ հետազօտություններուն, միջին հաշուով մարդիկ օրական առնուազն մէկ ժամ կը յատկացնեն այս ընկերային կայքէջին:

The Facebook Effect գիրքը, կայքէջին անցեալը եւ ներկան ներկայացնելու կողքին նաեւ կը կեդրոնանայ անոր ստեղծած ազդեցություններուն վրայ: Անժխտելի է Facebook-ի ունեցած դերը քաղաքականութեան մէջ սկսեալ Արաբական Աշխարհէն հասնելով մինչեւ Իրան եւ Գոլոմպիլի: The Facebook Effect գիրքը կը բաղկանայ 384 էջերէ:

Զուլտրայիւ
ԽՐԱԽՈՃԱՆՔ
tu
ՉՈՒԿԿԵՐՈՅԹ

Կազմակերպութեամբ՝
ԿԼԵՆՏԷՅԼԻ ԱՐՍԷՆ ԿԻՏՈՒՐ
ՄԱՍՆԱԾԻԻՂԻ

Շաբաթ, 22 Մարտ 2014
 երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
 1060 N. Allen Ave. • Pasadena, CA 91104

Տոմսերու համար դիմել՝ (818) 913-9311
ՄՈՒՏՔԻ ՆՈՒԷՐ՝ \$30.00

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԿՐ ՉԵՐԻՔԻ ԲՈԼՈՐԻՆ

Շարունակուած էջ 7-էն

Որա միջոց: Բայց Ձեր տիեզերական հայեացքը, նետուած ճրագ վրայ, անտարածական կ'ապի, թէ ո՞վ է այսօր Հայաստանը:

Պատասխան - Հայաստանը կը հերիքի բոլորին, Հայաստանը սպառուել հնարաւոր չէ (Յոյց է տալիս իր նկարները եւ սեղանի շուրջ նստածներին): Սա է Հայաստանը: Վերջին տարիները մեր այս տեղաբնիկ վտանգաւոր է. ես չեմ մոռնում պատմութիւնը, եւ եկել եմ այս հետեւութեան, հայ ժողովուրդը հազարամեակներ առաջ պատմական մարտիկներ էր դուրս եկել շուրջներէր, բաբելոնացիներէր, աքքադներէր, խեթերէր հետ, եւ երբ շրջուած ես, նրանք չկան, սա կը նշանակի, որ մեր լինելու ժամանակն էլ անսահմանափակ չէ, մենք մեզ անմահացնելու պատճառ չունենք: Երբ Ռիչարտ Յովհաննիսեանն իր հոնելի երկհատորեակին ինձ ուղարկեց անգլերէնով, ես օրուզիչը գրեցուած էր դրանով, 18 քարտէս էր տպագրուած, անընդհատ նայում, հաշուում էի. վերջում մի տեսակ չարութիւն մտաւ մէջս, խնամքով չափեցի, թէ քանի անգամ ենք փոքրացել, եւ սա ամենադաժան միտքն է, որ ինձ երբեւէ այցելել է. ինչեւէ: Հայաստանի քարտէսը երբեք այսքան փոքր չի եղել, բայց մտածելու, գաղափարներ ստեղծելու գենային ընդունակութիւնները ոչ մի կապ չունեն փոքր կամ մեծ աշխարհագրութիւն գրեղեցնելու հետ:

Հարցում - Ինչի՞ց է պէտք գգուշանալ, ի՞նչը կամ ո՞վ մեզ կ'ուտի:

Պատասխան - Պիտի սովորենք մեզ կառավարել եւ չափաւորել: Մենք մնացել ենք մի ափ ժողովուրդ, դրսում աւելի շատ ենք, քան՝ ներսում: Սա շատ վտանգաւոր է, հաւատացէք: Մեր բնութիւնն այնպիսին է, որ մենք չպիտի ապաւինենք օտարին, չպիտի աշխարհով շատ գայթակղուենք, մենք պիտի նմանուենք միայն մեզ: Այսօր շատ ենք հեռացել մեզնից, պիտի կրկին գանք մեր կերպարին: Պատմութեան բեմին մնալու ուրիշ կերպ հայը չունի: Ես մտածողութեան կորուստ եմ տեսնում այսօր, այն խորութեան մէջ, ինչպէս հելլենական յոյներն էին սովորեցնում

աշխարհին: Տեսէք, ինձ հանգիստ չէր տալիս այն միտքը, թէ ինչպէս կարող էին մեր ճարտարապետները չիմանալ հելլենական ճարտարապետութեան մասին: Եւ ես մէկ-մէկ քրքրեցի ամէն հնարաւոր բան եւ հայկական ճարտարապետութեան մէջ, վերջապէս, գտայ իմ փնտռած հելլենական հետքերը: Մերոնք հրաշալի էլ իմացել են այդ ճարտարապետութիւնը, բայց ստեղծել են իրենցը: Ստեղծել ենք ինքնուրոյն ճարտարապետութիւն:

Հարցում - Ձեր նշած քաղաքակրթութիւնների աւարտն էլ մի ոմն է նախապատրաստել, ցեղերի համատարած խելագարութիւններ, կարծես թէ, չեն լինում, չէ՞:

Պատասխան - Պարաշիտիստի օրինակն եմ ուզում բերել. երբ նա մի անգամ սխալուած է, իր կեանքով է հատուցում դրա համար: Սա ինչո՞ւ չի դառնում պետական դրոսածք, կեցուածք, որ անշնորհք մարդը վախենայ մօտենալ պետական ապարատին: Տեսէք, պարաշիտիստը ամէն անգամ աշխատանքի գնալիս մի վերջին հայեացք է նետում իր երեխաների, իր կնոջ վրայ, չգիտի ո՞ղջ կը մնայ, թէ՞ ոչ: Մենք չենք սովորել խոշոր, չափազանց ուժեղ իրադարձութիւններից հետեւութիւններ անել եւ դարձնել կեանքի նորմ, գործելու չափանիշ: Եթէ այդպէս վարուենք, ինչպէս այդ պարաշիտիստը, ապա այսպէս չի լինի, հաւատացէք: Ես տեսել եմ մարդու, ով 5 հազար թուրք է ունեցել, ուրեմն նա եւ ոչ մի անգամ չի սխալուել: Եւ գիտէ՞ք նա ինչ խաղաղ դէմք ունէր: Հանդիպում կայ, որ դաս է, դպրոց. այդ հանդիպումներից գլուխդ կախ ես միշտ վերադառնում, այդ մարդ-իրադարձութիւնները ստիպում են քեզ լուել, մտածել: Ես կաշկանդուել եմ, պապանձուել եմ, երբ վիլեամ Սարոյեանի հետ եմ եղել: Ես տարիներ շարունակ մնացել եմ այդ գրոյցի մէջ: Երբ կորուլէովը, Կելիչը հեռացան կեանքից, ես ամայացայ:

- Երկար ապրեք, որովհետեւ իմ կեանքի ամենաերջանիկ գրոյցն էլ, թերեւս, սա էր, խոնարհուում եմ Ձեր առջեւ ...

Հարցազրայք՝
Վարդուհի Սիմոնեանի
tert.am

ԿԵՐՈՆԱԶԻԳ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԸ

Շարունակուած էջ 15-էն

կանչած է որդիները եւ յայտնած, որ իւրաքանչիւր Երուանդունի պարտաւոր է երկրին մէջ գոնէ մէկ ջրանցք կառուցել, բան մը որ ինք չէր կրցած ընել եւ այդ պատճառով ալ իր ամբողջ ունեցուածքը կը կտակէ որդիներուն, որպէսզի իր փոխարէն անոնք կառուցեն:

Երուանդ Բ-ը (Ք.ա. 404-360) Հայաստանի սատրապ եղած է: Սերած է Դարեհ Ա. Մեծ Աքեմենեաններու զինակից Հիդարնէսէն, որ Ք.ա. 2. դարուն խնամիացած էր Երուանդունի արքայատան հետ: Ամուսնացած է Աքեմենեան Արտաքսերքսէս թագաւորի աղջկան՝ Հռոդոկունէի հետ: Ըստ Քսենոփոնի, Երուանդի օրով Հայաստանի սատրապութիւնը ընդգրկած է գրեթէ ամբողջ Հայկական լեռնաշխարհը: Ք.ա. 386-էն ետք Երուանդը Փոքր Ասիոյ մէջ տարբեր պաշտօններ վարած եւ գլխաւորած է Արտաքսերքսէս Բ.-ի դէմ սատրապներու ապստամբութիւնը:

Ապստամբութեան ճնշումէն ետք Երուանդը կրկին հպատակած է Արտաքսերքսէսին եւ իրեն տուած են Միսիայի սատրապութեան պաշտօնը: Աթէնքի մէջ գտնուած արձանագրութիւնները կը վկայեն, թէ Երուանդը ի վերջոյ, հանգրուանած է Յունաստան եւ, հաւանաբար, հոն ալ մահացած է:

Երուանդ Գ-ը (Ք.ա. 330-300) Ք.ա. 336-331-ին եղած է Հայաստանի սատրապ, այնուհետեւ մինչ-Ք.ա. 7. դարավերջ՝ թագաւոր: Երուանդ Բ.-ի որդին կամ թոռն է: Ք.ա. 331-ին հայկական գօրծով, Աքեմենեան բանակին հետ մասնակցած է Կաւկասէսի ճակատամարտին եւ իր պարտութենէն վերջ լքած է Դարեհ Գ-ն ու հռչակուած է Հայոց թագաւոր՝ վերահաստատելով Ք.ա. 2. դարավերջին Աքեմենեաններու միջամտութեամբ ընդհատուած հայկական անկախ պետականութիւնը: Հայկական թագաւորութիւնը ընդգրկած է գլխաւորաբար սատրապութեան տարածքը: Անոր սահմանները կը հասնէին անդրեփրատեան Քոմմակէնէ երկրէն մինչեւ Կուր գետ, Արեւմտեան եւ Արեւելեան Տիգրիս գետերէն՝ մինչեւ Պոնտոսի լեռները: Մայրաքաղաքը Արմաւիրն էր: Երուանդի թագաւորութիւնը աշխուժ օրէն մասնակցած է

Առաջաւոր Ասիոյ քաղաքական կեանքին: Իր օգնութեամբ կապազովկիոյ թագաւոր դարձաւ Նախապէս սատրապ եղած Արիարաթէսը: Ալեքսանդր Մակեդոնացիին մահէն ետք Առաջաւոր Ասիոյ մէջ Երուանդը համակրած է այն խմբաւորման առաջնորդներուն, որոնք փորձած են պահպանել մակեդոնական տիրակալութեան ամբողջութիւնը եւ երաշխաւորած Աքեմենեաններէն անկախացած պետութիւններուն ինքնուրոյնութիւնը:

Ք.ա. 9. դարավերջին Երուանդ Դ. վերջինը (ծննդեան թուականը անյայտ - Ք.ա. մօտ 200) Մեծ Հայքի Երուանդունիներու արքայատան վերջին թագաւորը եղաւ: Ըստ Մովսէս Խորենացիի, ան գահակալեց 20 տարի: Ք.ա. 9. դարակիզբէն հայկական միացեալ թագաւորութեան տրոհումին հետեւանքով Երուանդին իշխանութիւնը սահմանափակուեցաւ Հայաստանի կեդրոնական եւ արեւելեան շրջաններով: Անոր գահակալումի տարիները նշանաւորուեցան շինարարական աշխատանքներով, որոնք ծաւալեցան գլխաւորաբար Այրարատ նահանգի տարածքին: Երասխի հունը Արմաւիր քաղաքին մօտէն հեռացուելու պատճառով, Երուանդը Երասխ եւ Ախուրեան ջրկիցիին մօտ նոր՝ Երուանդաշատ մայրաքաղաքը հիմնեց՝ անկէ դէպի հիւսիս՝ Երուանդակերտը եւ Երուանդաւանը, իսկ Ախուրեանի աջ ափին՝ Բագարան ավանը: Երկրի գերագոյն քրմապետի պաշտօնը Երուանդին եղբայրը՝ Երուանդ վարած է:

Երուանդը ինքզինքը շրջապատած էր յունասեր վերնախաւի ներկայացուցիչներով եւ խորախուսած էր հելլենիստական մշակոյթը: Արքունի դիւանի գործերը յունարէնով կը վարէին:

Սելեւկեան գօրծերը հայ գօրավար Արտաշէսին գլխաւորութեամբ (Անտիոքոս Գ. թագաւորին խրախուսանքով) տապալեցին Երուանդ Դ-ը եւ նուաճեցին Մեծ Հայքը, ուր կուսակալ նշանակուեցաւ Արտաշէսը:

Հայկագեան-Երուանդեան արքայատան ներկայացուցիչները իրենց անուններով ու պատկերներով դրամներ հատած եւ խթանած են երկրի տնտեսական զարգացումը: Հայաստանի Երուանդունեաց արքայատոհմին փոխարինելու պիտի գար աւելի գօրծող՝ Արտաշիսեան արքայատոհմը:

INNOVATIVE Designs Manufacturing, Inc. idmifurnishings.com